

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра логопедії**

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта (Логопедія)

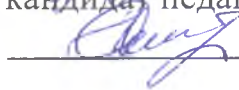
Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (Логопедія)

другий (магістерський) рівень

Мова навчання: українська

Розробники:

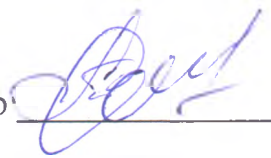
Катерина ЗЕЛІНСЬКА-ЛЮБЧЕНКО, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри логопедії

Лариса СТАХОВА, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри логопедії

Наскрізна програма практичної підготовки розглянута і схвалена на засіданні
кафедри логопедії

Протокол № 1 від «26» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Анатолій КРАВЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, професор

Наскрізна програма практичної підготовки обговорена на засіданні науково-
методичної комісії Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

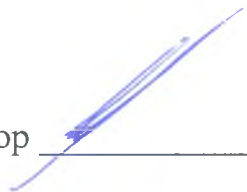
Голова:

Людмила МОРОЗ, кандидат педагогічних наук, доцент

Наскрізна програма практичної підготовки схвалена на засіданні Вченої ради
Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Голова:

Михайло ЛЯННОЙ, кандидат педагогічних наук, професор

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виробнича практика у освітніх закладах для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 016 «Спеціальна освіта (Логопедія)» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців-логопедів. Вона проводиться протягом 6 тижнів у III семестрі в освітніх закладах.

Виробнича практика у інклюзивно-ресурсних центрах для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 016 «Спеціальна освіта (Логопедія)» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців-логопедів. Вона проводиться протягом 3 тижнів у III семестрі на базі інклюзивно-ресурсних центрів.

Виробнича практика у соціально-реабілітаційних закладах або закладах охорони здоров'я для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 016 «Спеціальна освіта (Логопедія)» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців-логопедів. Вона проводиться протягом 3 тижнів у III семестрі на базі соціально-реабілітаційних, реабілітаційних закладів, лікарняних багатoproфільних закладів (дитяча лікарня, лікарня), амбулаторно-поліклінічних закладів (дитяча поліклініка, поліклініка).

Зміст практики безпосередньо пов'язаний із матеріалом, що викладається на лекціях, вивчається на практичних заняттях, включається в тематику кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Колективом авторів кафедри логопедії розроблено методичні рекомендації до проведення, оформлення та оцінювання вказаних видів практик.

Керівництво виробничою практикою здійснюють викладачі, що мають наукові ступені та вчені звання випускової кафедри логопедії та досвід логопедичної роботи.

Мета практики:

- ознайомити практикантів із специфікою діяльності освітніх закладів, інклюзивно-ресурсних центрів, соціально-реабілітаційних закладів або закладів охорони здоров'я, умовами і способами організації освітнього процесу в логопедичних групах ЗДО та логопунктах при ЗЗО, на базі ІРЦ, в кабінетах СРЦ або закладів охорони здоров'я; функціональними обов'язками логопеда зазначених закладів;

- формувати практичні навички та уміння психолого-педагогічного і логопедичного обстеження дітей з порушеннями мовлення, проведення навчально-виховної та корекційно-розвиткової роботи з дітьми з порушеннями мовлення різного генезу.

Виробнича практика за профілем майбутньої професії у закладах освіти передбачає формування у здобувачів наступних фахових компетентностей:

Інтегральної компетентності: **ІК.** здатності розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальних компетентностей:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальних компетентностей:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-11. Здатність до виконання корекційно-освітньої діяльності з профілактики, подолання порушень мовленнєвого розвитку в освітньому, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації освітньої діяльності.

СК-12. Здатність розробляти, адаптувати та впроваджувати освітні програми та навчальні матеріали, які забезпечують індивідуальний та диференційований підхід щодо осіб із мовленнєвими порушеннями та осіб з особливими освітніми потребами незалежно від їх етіології і патогенезу.

СК-13. Здатність створювати сприятливі передумови та налаштовувати осіб із мовленнєвими порушеннями на процеси: навчання, виховання, розвитку, корекції, реабілітації, абілітації.

СК-14. Здатність здійснювати логопедичний супровід осіб із мовленнєвими порушеннями.

Пройходження виробничої практики за профілем майбутньої професії у освітніх закладах передбачає формування в здобувачів наступних **результатів навчання:**

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

РН 15. Проводити необхідні діагностичні засоби для визначення особливостей мовленнєвого розвитку (зокрема мовленнєвої патології) у дітей та дорослих, планувати корекційно-логопедичний процес та прогнозувати його результативність.

РН 16. Застосовувати методику логопедичної роботи відповідно до етіології та патогенезу мовленнєвих порушень, вікових та індивідуальних особливостей суб'єкта корекції чи реабілітації.

РН 17. Впроваджувати в професійну діяльність методики та педагогічні технології навчання, виховання, супроводу та реабілітації осіб із мовленнєвими порушеннями.

РН 18. Впроваджувати освітні програми та навчальні матеріали з метою забезпечення індивідуального та диференційованого підходу щодо осіб із мовленнєвими та психофізичними порушеннями.

II. ВИДИ ТА ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ У ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Виробнича практика у освітніх закладах триває протягом 6 тижнів на 2 курсі в 3 семестрі.

Тривалість робочого дня становить 6 годин відповідно до індивідуального плану.
Вихідні: субота, неділя.

Програма курсу розрахована на 300 годин.

Форма контролю:

1. Звітна документація.
2. Залік.

Виробнича практика у інклюзивно-ресурсних центрах триває протягом 3 тижнів на II курсі в III семестрі.

Тривалість робочого дня становить 6 годин відповідно до індивідуального плану.
Вихідні: субота, неділя.

Програма курсу розрахована на 180 годин.

Форма контролю:

1. Звітна документація.
2. Залік.

Виробнича практика за у соціально-реабілітаційних закладах або закладах охорони здоров'я триває протягом 3 тижнів на II курсі в III семестрі.

Тривалість робочого дня становить 6 годин відповідно до індивідуального плану.
Вихідні: субота, неділя.

Програма курсу розрахована на 180 годин.

Форма контролю:

1. Звітна документація.
2. Залік.

III. БАЗИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Базами проходження виробничої практики у освітніх закладах можуть бути дошкільні та загальноосвітні/спеціальні заклади освіти за вибором здобувача освіти міста Суми, Сумської області та інших областей України, або інших країн (за погодженням керівництва університету).

Базами проходження виробничої практики в інклюзивно-ресурсних центрах є інклюзивно-ресурсні центри міста Суми, Сумської області та інших областей України.

Базами виробничої практики у соціально-реабілітаційних закладах або закладах охорони здоров'я є соціально-реабілітаційні, реабілітаційні заклади, лікарняні багатопрофільні заклади (дитяча лікарня, лікарня), амбулаторно-поліклінічні заклади (дитяча поліклініка, поліклініка) міста Суми, Сумської області та інших областей України (за погодженням керівництва університету).

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на керівництво СумДПУ імені А. С. Макаренка: ректора та першого проректора.

Загальну організацію, проведення і контроль практики забезпечує відділ практики СумДПУ імені А. С. Макаренка та кафедра логопедії інституту фізичної культури.

Методичне керівництво практикою здійснюють керівник практики, методисти з фаху, які безпосередньо працюють на місцях проведення логопедичної практики.

Обов'язки керівника практики:

1. Забезпечує організацію і проведення виробничої практики.
2. Складає програму практики.
3. Визначає бази практики, домовляється з адміністрацією баз спільно з відділом практики.
4. Забезпечує розподіл методистів з фаху.
5. Розподіляє студентів на групи по базах.
6. Готує матеріали для проекту наказу з практики.
7. Організовує і проводить установчі та підсумкові конференції.
8. Здійснює контроль за проведенням практики.
9. Збирає звітну документацію студентів та звіти методистів з фаху.
10. Разом із методистами з фаху приймає залік з практики.
11. Подає відділу практики письмовий звіт.

Обов'язки методиста з фаху:

1. Бере участь в установчій та підсумковій конференціях.
2. Проводить групову та індивідуальну методичну роботу із студентами (колективне відвідування та обговорення логопедичних та корекційно-розвиткових занять (уроків), позакласних заходів, колективні та індивідуальні консультації, підготовка наочності).
3. Забезпечує контроль за проходженням практики студентів своєї групи (за допомогою старости групи) та відмічає це в листку відвідування студентами практики.
4. Оцінює роботу студентів у відповідній установі і виставляє оцінку в атестаційний лист в графі «оцінка за проходження практики».
5. Разом із керівником практики приймає залік з практики.
6. Подає відповідальному методисту письмовий звіт за підсумками практики.

Права та обов'язки здобувачів-практикантів

Здобувачі-практиканти **зобов'язані:**

- виконувати всі види діяльності, передбачені навчальними програмами з основних теоретичних та фахових дисциплін із спеціальності;
- виконувати вимоги методистів з фаху, керівника практики, підпорядковуватись правилам внутрішнього розпорядку освітніх закладів, дотримуватись професійної етики, конфіденційності, субординації, норм поведінки та відповідної форми одягу;
- своєчасно і охайно готувати належну документацію та подавати її на перевірку і затвердження методистам з фаху та керівнику практики.

Здобувачі-практиканти **мають право:**

- отримувати консультації у методистів з фаху, керівника практики, завідуючого фахової кафедри;
- обирати теми виступів чи рефератів, наочності для представлення їх на групових заняттях (уроках) під час проходження практики та на підсумковій конференції.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Підсумки практики підводяться на звітній конференції, яку проводять завідувач випускової кафедри, керівник практики, методисти з фаху за участю магістрантів, членів кафедри, представників директорату тощо.

Виступи практикантів і керівника практики на підсумковій конференції є обов'язковими.

Практикант подає керівнику практики таку документацію з виробничої практики (не пізніше ніж за 10 днів після завершення практики):

Виробнича практика в освітніх закладах:

1. Атестаційний лист.
2. Характеристика на роботу студента, складена методистом з фаху і завірена печаткою, підписом керівника закладу.
3. Звіт студента про логопедичну практику.
4. Конспекти контрольних, 2 фронтальних, 2 індивідуальних занять/уроків (один з повною наочністю) для практики в закладах освіти та 2 індивідуальних занять (один з повною наочністю) для практики в інклюзивно-ресурсних центрах, соціально-реабілітаційних закладах або закладах охорони здоров'я.
5. Аналіз одного із занять (уроків).
6. Щоденник виробничої практики за профілем майбутньої професії у освітніх закладах:
 - 6.1. Характеристика бази практики.
 - 6.2. Індивідуальний план роботи студента, завірений методистом з фаху.
 - 6.3. Графік проведення пробних і контрольних занять, завірений методистом з фаху.
 - 6.4. Список дітей із мовленнєвими порушеннями з діагнозами без вказання прізвища дитини (наприклад, Володимир З.).
 - 6.5. Мовленнєві картки двох дітей із різними діагнозами (без вказування прізвищ).
 - 6.6. Розклад логопедичних занять (уроків).
 - 6.7. Журнал відвідувань дітей.
 - 6.8. Річний план логопеда.
 - 6.9. Перспективний план корекційної роботи з дітьми згідно діагнозу.
 - 6.10. Щоденний план роботи логопеда.
 - 6.11. Облік консультацій логопеда (надати матеріали 2 консультацій).
 - 6.12. Матеріали заходу по роботі з батьками та іншими спеціалістами бази практики (вихователями, психологами, учителями та ін.).

Виробнича практика в інклюзивно-ресурсних центрах:

1. Атестаційний лист.
2. Характеристика на роботу студента, складена методистом з фаху і завірена печаткою, підписом керівника закладу.
3. Звіт студента про логопедичну практику.

4. Конспекти 2 контрольних корекційно-розвиткових занять (один з повною наочністю).
5. Аналіз одного із занять.
6. Щоденник виробничої практики в ІРЦ:
 - 6.1. Характеристика бази практики.
 - 6.2. Індивідуальний план роботи студента, завірений методистом з фаху.
 - 6.3. Графік проведення пробних і контрольних занять, завірений методистом з фаху.
 - 6.4. Положення про інклюзивно-ресурсний центр.
 - 6.5. План роботи інклюзивно-ресурсного центру.
 - 6.6. Річний план роботи інклюзивно-ресурсного центру.
 - 6.7. План роботи інклюзивно-ресурсного центру на квартал.
 - 6.8. План роботи інклюзивно-ресурсного центру на місяць.
 - 6.9. Звіт про діяльність інклюзивно-ресурсного центру.
 - 6.10. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами;
 - 6.11. Журнал обліку індивідуальних занять з дітьми з особливими освітніми потребами;
 - 6.12. Журнал обліку консультацій з батьками дітей з особливими освітніми потребами;
 - 6.13. Журнал обліку психолого-педагогічного обстеження дітей з особливими освітніми потребами;
 - 6.14. Журнал обліку направлень дітей з особливими освітніми потребами до закладів дошкільної освіти, загальноосвітніх закладів, закладів позашкільної освіти.
 - 6.15. Інша документація.

Виробнича практика в СРЦ або закладах охорони здоров'я:

1. Атестаційний лист.
2. Характеристика на роботу студента, складена методистом з фаху і завірена печаткою, підписом керівника закладу.
3. Звіт студента про логопедичну практику.
4. Конспекти 2 індивідуальних занять (з повною наочністю) для практики соціально-реабілітаційних закладах та закладах охорони здоров'я.
5. Аналіз одного із занять.
6. Щоденник виробничої практики за профілем майбутньої професії у соціально-реабілітаційних закладах та закладах охорони здоров'я:
 - 6.1. Характеристика бази практики.
 - 6.2. Індивідуальний план роботи студента, завірений методистом з фаху.
 - 6.3. Графік проведення пробних і контрольних занять, завірений методистом з фаху.
 - 6.4. Журнал обліку занять з пацієнтами.
 - 6.5. Щоденний план роботи логопеда (терапевта мови і мовлення).
 - 6.6. Матеріали взаємодії з родичами осіб, які мають недоліки мовлення.

У підсумковій оцінці за виробничу практику враховується ступінь ефективності проведеної студентом корекційно-навчальної, педагогічної діяльності, його відношення до професії вчителя-логопеда, до дітей із порушеннями мовлення, якість звітної документації.

На конференції оголошуються оцінки за виробничу практику за профілем майбутньої діяльності магістрантів у формі заліку.

Загальна оцінка за підсумком керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості.

Звіт керівника практики за проходження практики подається у навчальний відділ (відділ практики) і зберігається в архіві університету. Звітна документація студентів зберігається керівником практики на кафедрі (3 роки) після закінчення студентами університету.

Протягом десяти днів після закінчення практики до директорату Навчально-наукового інституту фізичної культури подається відомість, а в навчальну частину університету – звіт практики.

VI. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

На початку практики проводиться установча конференція, на якій студенти ознайомлюються із загальним планом практики, вимогами до її проведення, розподіляються за відповідними закладами та закріплюються за методистами з фаху.

На наступному етапі студенти вивчають контингент дітей із мовленнєвими порушеннями, їх особові справи, документацію логопеда, обладнання логопедичного кабінету. Спостерігають за організацією та проведенням діагностичної, корекційно-розвиткової, консультативної роботи, готуються до проведення самостійних занять, ведуть щоденник.

Також студенти проводять обстеження мовлення дітей із особливими освітніми потребами, складають плани роботи із дітьми на час практики, відвідують заняття логопеда, допомагають у підготовці до занять, приймають участь в аналізі занять, ведуть щоденник, готують та проводять пробні корекційно-розвиткові заняття, проводять контрольні корекційно-розвиткові заняття, підбирають матеріали до контрольних занять, виготовляють наочність, збирають матеріали до звітування, проводять консультування батьків, оформлюють звітну документацію, готуються до підсумкової конференції.

Основними завданнями **виробничої практики** магістрантів є:

1. Поглибити і закріпити теоретичні знання, одержані при вивченні курсів: «Професійна компетентність логопеда», «Методологія і методи спеціальних психолого-педагогічних досліджень», «Психолого-педагогічний супровід осіб із ООП», «Сучасні проблеми логопедії», «Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти», «Психологія освіти» тощо.
2. Виробити навички проведення фронтальних та індивідуальних логопедичних занять (уроків) в освітніх закладах.
3. Навчити планувати навчальний процес, логопедичну роботу, перспективні і поурочні плани, ведення різних видів документації логопеда в освітніх закладах.
4. Виховати критичне відношення до своєї роботи і вміння аналізувати власні заняття і заняття своїх товаришів.
5. Вчитися координувати роботу вчителя, логопеда, вихователя, батьків при вихованні та навчанні осіб з мовленнєвими порушеннями.
6. Формувати вміння виконувати функції логопеда в освітніх закладах.
7. Навчити вести роботу з виправлення порушень мовлення в умовах дистанційного навчання.
8. Виховувати повагу до професії логопеда, бажання до постійного вдосконалення своєї майстерності.

Для успішного проходження виробничої практики здобувачі повинні знати:

1. Основні нормативні документи по організації та проведенню навчально-корекційної роботи в освітніх закладах.
2. Зміст навчальних програм в освітніх закладах.
3. Назви мовленнєвих порушень, їх прояви, симптоматику.
4. Прийоми і методи логопедичного впливу на дітей із мовленнєвими порушеннями дошкільного і шкільного віку.
5. Перелік, зміст, ведення документації вчителя-логопеда різних закладів.
6. Основи проведення занять (уроків) в умовах дистанційного навчання.

вміти:

1. Застосовувати знання з логопедії, анатомії, психології та педагогіки для організації та проведення корекційної роботи з дітьми, що мають мовленнєві порушення;
2. Планувати та проводити корекційну групову та індивідуальну роботу з дітьми;
3. Правильно складати конспекти занять (уроків), опановувати методами і прийомами їх проведення.
4. Виготовляти наочний матеріал до запланованих заходів;

5. Правильно, своєчасно та акуратно вести документацію вчителя-логопеда згідно вимог чинного законодавства;
6. Працювати на посаді вчителя-логопеда різних закладів;
7. Здійснювати зв'язок вчителя, вихователя, логопеда, батьків.
8. Проводити заняття (уроки) у дистанційній формі.

Форми звітності про практичну підготовку

Таблиця 1.

Система оцінювання практичної діяльності студентів (ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ)

Кількість балів			Зміст змістовних модулів
Поточний контроль	Звітна документація ІНДЗ	Підсумковий контроль	ЗМ 1 – Виробнича практика за профілем майбутньої професії Звітна документація. ІНДЗ – Презентація, стінгазета, альбоми, фотостенди тощо.
ЗМ 1	30	100	
70			

Критерії оцінювання роботи здобувачів під час практичної підготовки

Оцінка «відмінно» (90-100 балів):

- практикант отримав відмінну характеристику з бази проходження практики та високу оцінку методистами бази практики за роботу в освітньому закладі;
- відкриті контрольні заняття (уроки) було проведено на високому методичному рівні, під час підготовки до заняття (уроку) практикант проявив самостійність та вміння творчо готуватися до нього з урахуванням новітніх досягнень педагогічної та спеціальної науки (логопедії), практикант з власною ініціативою виготовив навчальні приладдя та вміло використовував їх на занятті (уроці), а також достатньо застосував технічні засоби навчання;
- здобувач вчасно здав та якісно і правильно оформив звітну документацію;
- практикант якісно підготував та бездоганно представив звіт із проходження виробничої практики на звітній конференції.
- мовлення практиканта бездоганне.
- реалізовані мета та завдання виробничої практики.

Оцінка «добре» (74-89 балів):

- практикант отримав гарну характеристику з бази проходження практики та високу оцінку методистами бази практики за роботу в освітньому закладі;
- відкриті контрольні заняття (уроки) було проведено на достатньому методичному рівні, при підготовці до заняття (уроку) практикант використовував незначну допомогу методиста або вчителя-логопеда, практикант виготовив навчальні приладдя та доцільно використовував їх на занятті (уроці), а також достатньо застосував технічні засоби навчання;
- здобувач вчасно здав та досить якісно і правильно оформив звітну документацію;
- практикант на достатньому рівні підготував та бездоганно представив звіт із проходження виробничої практики на звітній конференції.
- мовлення практиканта бездоганне.
- мета та завдання виробничої практики реалізовані на достатньому рівні.

Оцінка «задовільно»:

- практикант отримав позитивну характеристику з бази проходження практики та позитивну оцінку методистами бази практики за роботу за в освітньому закладі;
- відкриті контрольні заняття (уроки) було проведено на середньому методичному рівні, при підготовці до заняття (уроку) практикант використовував початкову допомогу методиста

або вчителя-логопеда, практикант виготовив навчальні приладдя але недоцільно використовував їх на занятті (уроці), застосував технічні засоби навчання;

- здобувач вчасно здав та в основному правильно оформив звітну документацію;

- практикант підготував та представив звіт із проходження виробничої практики на звітній конференції.

- мовлення практиканта недостатньо правильне, в методиці проведення заняття (уроку) допущені помилки, які позначилися на якості засвоєння матеріалу дітьми.

- мета та завдання виробничої практики реалізовані не повною мірою рівні.

Оцінка «незадовільно»:

- практикант отримав негативну характеристику з бази проходження практики та негативну оцінку методистами бази практики за роботу за в освітньому закладі;

- під час проведення заняття (уроку) практикант допускає грубі методичні помилки, результатом яких є низька якість засвоєння знань дітьми і низький рівень корекції порушень мовлення. На занятті (уроці) не досягнуті поставлені завдання і зокрема із корекції порушень мовлення. Магістрант недостатньо володіє технічними засобами, що необхідні для проведення дистанційної роботи.

- документацію з педпрактики оформлює несвоєчасно та з помилками.

- мета та завдання виробничої практики не реалізовані.

Список літератури

1. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку: підручник для студентів педагогічних коледжів (спеціальності 012 Дошкільна освіта). Київ: Видавничий Дім «Слово», 2020. 380 с.

2. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник; за ред. А.М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.

3. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. 2-е видання. Київ: Слово, 2010. 374 с.

4. Борозинец Н.М., Шеховцова Т.С. Логопедические технологии: Учебно-методическое пособие. Ставрополь: Образовательное пространство, 2008. 224с.

5. Гінжелюк О.В., Дідусенко О.В., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [р], [р'] у дітей дошкільного віку. Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2008. 152 с.

6. Горопашна Ю.М., Литвиненко Т.І., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [к], [г], [х], [г] дітей дошкільного віку. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2008. 204 с.

7. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В.І. Бондаря, В.М.Синьова. Київ: «МП Леся», 2011. 528 с.

8. Деференціальна діагностика мовленнєвих порушень: Методичні рекомендації з курсу «Логопедія». Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2007. 67 с.

9. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: Стимульний матеріал / укладач К.Л. Крутий. Запоріжжя: ТОВ ЛПІС ЛТД, 2008. 36 арк.

10. Дорошенко С.О., Кацька І.В., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [л], [л'] дітей дошкільного віку. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2008. 152 с.

11. Зелінська-Любченко К. О. Аналіз сучасних досліджень патогенезу алалії. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : зб. наук. пр. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. С 22-26.

12. Зелінська-Любченко К. О. Корекційно-логопедична робота з розвитку мовлення в дітей дошкільного віку із моторною алалією. Науково-методичний журнал Логопедія НПУ імені М.П. Драгоманова. 2017. №10. С. 8–14.

13. Зелінська-Любченко К. О. Проблема подолання моторної алалії у дітей в умовах закладу освіти. Особлива дитина: навчання та виховання : науковий, навчальний, інформаційний журнал. Київ : «Педагогічна преса», 2018. № 1 С. 55-63.
14. Іванюк Я.Ю., Пістряк А.Л., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [т], [т'], [д], [д'] [н], [н'] дітей дошкільного віку. Запоріжжя : ТОВ „ЛПІС” ЛТД, 2009. 244 с.
15. К. Зелінська-Любченко, Л. Мороз. Особливості практичної підготовки студентів-логопедів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка в медичних закладах та інклюзивно-ресурсних центрах// Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 18 / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова – Какм'янець-Подільський: ПП Медобори 2006, 2022. С. 74-82. Редим доступу: <https://aqce.com.ua/vipusk-n18-2021/k-zelinska-ljubchenko-l-moroz-osoblivosti-praktichnoi-pidgotovki-studentiv-logopediv.html>
16. Ласточкина О. В. Використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності логопеда. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2018. Вип. 12. С. 169-178. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2018_12_18
17. Ласточкина О. В., Литвиненко В. А. Особливості навчальної практики студентів логопедів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2020. Вип. 16(1). С. 153-163. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2020_16%281%29_16
18. Ласточкина О. В., Лянна О. В., Литвиненко В. А. Сучасні напрями роботи з сім'єю, що виховує дитину з порушеннями мовлення. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2019. № 3. С. 144-149. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2019_3_26
19. Ласточкина О. В. Сучасні програмові розробки, що використовуються на різних етапах логопедичного впливу. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. 2019. № 2. С. 138–145. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduer_2019_2_18
20. Ласточкина О. Діагностика зв'язного мовлення у дітей з тяжкими порушеннями мовлення засобами пізнавальних завдань. Особлива дитина: навчання і виховання. 2016. № 1. С. 47-53. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DLog_2016_1_7
21. Мазур Н.В., Романенко В.М., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [с], [с'], [з], [з'], [ц], [ц'], [дз], [дз'] дітей дошкільного віку. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2008. 152 с.
22. Мозгова Т.І. Діагностика порушень читання: консультація логопеда. Початкове навчання і виховання. 2008. №14. С. 28-31.
23. Олефір О.І., Патинка А.В., Федорович Л.О. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [ш], [ж], [ч], [дж] та звукосполучення [шч] дітей дошкільного віку. Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2008. 228 с.
24. Організація літнього оздоровлення й відпочинку дітей з обмеженими психічними і фізичними можливостями. Навчально-методичний посібник / укладачі: І.М. Омельченко, Л.О. Федорович. ПДПУ імені В.Г. Короленка, 2007. 262 с.
25. Рібцун Ю. В. Професійний довідник логопеда дошкільного навчального закладу. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 239.
26. Рібцун Ю.В. Корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: навч.-метод. посіб. Київ: «Педагогічна думка», 2014. 238 с.
27. Стахова Л.Л., Зелінська-Любченко К.О. Організація психолого-педагогічної роботи в науково-практичному центрі кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка // Науково-практичний журнал «Корекційна педагогіка. Вісник Української асоціації корекційних педагогів». №1. 2018. С. 24-27.
28. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. Київ: «Каравела», 2017. 316 с.
29. Тарасун В.В. Логодидактика. Київ: Вид-во НПУ ім. П.М. Драгоманова, 2004. 348

с.

30. Тарасун В.В. Морфофункціональна готовність дітей з особливостями у розвитку до шкільного навчання: діагностика і формування (нейропсихологічний супровід). Монографія. Київ: Вид. НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. 310 с.

31. Федорович Л.О., Пищалка Я.О. Конспекти логоритмічних занять із дітьми дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення. Запоріжжя: ТОВ „ЛІПС” ЛТД, 2009. – 288 с.

32. Федорович Л.О. Логопедичний альбом Запорожжя: ЛІПС 37 ЛТД, 2014. 144 с.

33. Федорович Л.О. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Методичні рекомендації для логопедів шкіл і дитячих садків, учителів і вихователів спеціальних загальноосвітніх закладів. Кременчук: Християнська Зоря, 2007. 60 с.

34. Федорович Л.О. Формування правильної вимови у дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, Методичні рекомендації та дидактичний матеріал. Кременчук : Християнська Зоря, 2004. 346 с.

35. Шеремет М.К. Логопедія: підручник, третє видання, перероблене та доповнене. За ред. М.К.Шеремет. Київ: Слово, 2014. 672 с.